

Олена ЯСИНЕЦЬКА,

orcid.org/0000-0003-2593-2480

кандидат філологічних наук, доцент,

доцент кафедри англійської філології та перекладу

Горлівського інституту іноземних мов Державного вищого навчального закладу

«Донбаський державний педагогічний університет»

(Дніпро, Україна) *olena_yasynetska2015@ukr.net*

ФОРМУВАННЯ ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В КОНТЕКСТІ АНГЛО-УКРАЇНСЬКОГО ПЕРЕКЛАДУ

У статті розглянуто проблему формування лінгвостилістичної компетентності в процесі підготовки фахівців перекладацького профілю, зокрема під час англо-українського перекладу інструктивно-інформаційних текстів соціального й медичного спрямування. Наголошено на важливості точного відтворення стилістичних, граматичних і лексичних особливостей оригіналу, що забезпечує відповідність перекладу нормам цільової мови та сприяє підвищенню якості професійної діяльності майбутніх перекладачів. Проаналізовано типові помилки, що виникають під час перекладу таких текстів, зокрема синтаксичні, лексичні, термінологічні й стилістичні відхилення, які негативно впливають на точність, зрозумілість і функціональну відповідність перекладу. Окрему увагу приділено методам систематизації стилістичних норм і термінології, що сприяє узгодженню перекладного матеріалу та створенню єдиного стандарту оформлення офіційно-інформаційних текстів різного рівня. Обґрунтовано педагогічні підходи, які базуються на використанні перекладу як ефективного засобу формування лінгвостилістичних умінь здобувачів освіти, що дозволяє не лише вдосконалити мовні навички, а й розвинути аналітичне мислення, критичне ставлення до мовних форм і рефлексивне сприйняття змісту. Навчальний переклад розглядається як засіб інтеграції теоретичних знань і практичних навичок у процесі формування фахової компетентності молодих спеціалістів. Представлено результати дослідження, що ґрунтується на методах порівняльного аналізу, стилістичного редагування, аналізу типових помилок і якісної оцінки перекладених фрагментів. На цій основі окреслено напрями удосконалення навчального процесу з перекладу в умовах інтеграції української освіти до європейського академічного простору, а також посилення комунікативної та професійної готовності здобувачів освіти.

Ключові слова: лінгвостилістична компетентність, англо-український переклад, інструктивні тексти, стилістичні норми, помилки перекладу, перекладацька освіта, професійна компетентність.

Olena YASYNETSKA,

orcid.org/0000-0003-2593-2480

PhD in Philology (Translation),

Associate Professor at the Department of English Philology and Translation

Horlivka Institute for Foreign Languages of Donbas State Pedagogical University

(Dnipro, Ukraine) *olena_yasynetska2015@ukr.net*

FORMATION OF LINGUISTIC AND STYLISTIC COMPETENCE IN THE CONTEXT OF ENGLISH-UKRAINIAN TRANSLATION

This article addresses the issue of developing linguistic and stylistic competence in the training of translation specialists, particularly in the context of English-Ukrainian translation of instructive and informational texts with social and medical focus. Emphasis is placed on the importance of accurate reproduction of stylistic, grammatical, and lexical features of the source text, ensuring compliance of the translation with the norms of the target language and enhancing the professional quality of future translators. Typical errors occurring in the translation of such texts are analysed, including syntactic, lexical, terminological, and stylistic deviations that adversely affect the accuracy, clarity, and functional adequacy of the translation. Particular attention is given to methods of systematising stylistic norms and terminology, which contribute to the unification of translated material and the establishment of a standard for official informational texts at various levels. Pedagogical approaches based on the use of translation as an effective tool for forming students' linguistic and stylistic skills are substantiated, enabling not only improvement of language proficiency but also development of analytical thinking, critical attitude towards language forms, and reflective perception of content. Educational translation is viewed as a means of integrating theoretical knowledge and practical skills in the process of professional competence formation of young specialists. The results of research employing methods of comparative analysis, stylistic editing, error analysis, and qualitative evaluation of translated excerpts are presented. Based on this, directions for enhancing the translation

training process amid Ukraine's integration into the European academic space, as well as strengthening communicative and professional readiness of learners, are outlined.

Key words: *linguistic and stylistic competence, English-Ukrainian translation, instructive texts, stylistic norms, translation errors, translation education, professional competence.*

Постановка проблеми. У процесі інтеграції української освіти до європейського академічного простору зростають вимоги до якості мовної підготовки здобувачів вищої освіти. Одним із ключових аспектів є формування лінгвостилістичної компетентності, що передбачає здатність адекватно відтворювати зміст і стиль оригіналу з урахуванням граматичних, лексичних і стилістичних норм цільової мови. Особливої ваги ця компетентність набуває в процесі перекладу інструктивно-інформаційних текстів соціального і медичного спрямування, де точність, лаконічність і відповідність стилю є визначальними чинниками якості перекладу.

Аналіз досліджень. Проблема формування професійної компетентності перекладача є предметом ґрунтовних досліджень українських науковців. Так, І. Гусленко підкреслює важливість розвитку критичного мислення через навчання редагуванню письмового перекладу, що сприяє усвідомленому аналізу помилок і підвищенню якості перекладацької діяльності (Гусленко, 2016: 45–47). Такий підхід підтримує як засвоєння мовних норм, так і формування навичок самоаналізу й самовдосконалення.

Структура фахової компетентності майбутнього перекладача передбачає низку взаємопов'язаних компонентів. О. Корінська виділяє мовленнєвий, професійно-культурний та інформаційно-технологічний аспекти, що разом утворюють комплекс необхідних умінь для успішної професійної діяльності (Корінська, 2021: 51–53). У свою чергу, А. Монашненко акцентує увагу на ролі аналітичного мислення та критичного осмислення, які забезпечують глибше розуміння перекладного матеріалу (Монашненко, 2014: 110–111). Модель поетапного формування іншомовної професійної компетентності, запропонована Н. Микитенко, дає можливість системно й комплексно готувати майбутніх фахівців (Микитенко, 2011: 137–142). Отже, структура компетентності є багатовимірною і включає як теоретичні, так і практичні складові.

Важливим елементом є лінгвокраїнознавча компетентність, що забезпечує адекватність міжкультурного перекладу. С. Рибачок і О. Дуда наголошують на значенні знання культурних особливостей мови оригіналу для якісної перекладацької діяльності (Рибачок, Дуда, 2023: 235). Методичні

й теоретичні аспекти формування цієї компетентності розглядає М. Рудіна, яка звертає увагу на вплив соціокультурних факторів та необхідність їх врахування під час розробки освітніх програм (Рудіна, 2017: 63–64). Отже, міжкультурна компетентність є ключовим компонентом у підготовці перекладачів.

Методика викладання перекладу, що базується на розвитку комунікативних і когнітивних компетентностей, досліджується Л. Черноватим, який підкреслює, що формування професійної ідентичності здобувачів освіти є необхідною умовою для їхньої готовності до реальної перекладацької діяльності (Черноватий, 2013: 145–148). Педагогічні підходи мають бути спрямовані на цілісний розвиток особистості майбутнього фахівця.

Інтеграція цифрових технологій у процес навчання перекладачів є актуальним завданням сучасної освіти. А. Богуш, Т. Корольова й О. Попова розглядають навчання машинному перекладу та розвиток цифрової грамотності як необхідні складові підготовки студентів гуманітарних спеціальностей (Bogush et al., 2019: 124–126). Систематичний огляд моделей формування перекладацької компетентності, проведений О. Дудіною, І. Голошко та І. Чернишенко, підкреслює важливість поєднання теоретичних знань і практичних умінь (Dudina et al., 2021: 40–41). Відтак цифрові компетентності набувають ключового значення в сучасній перекладацькій освіті.

Особливу увагу в підготовці перекладачів приділяють розвитку дослідницьких умінь. М. Князян і Н. Мушинська наголошують, що дослідницька діяльність стимулює аналітичне мислення, що покращує якість перекладу та професійну майстерність (Knyazyan, Mushynska, 2019: 87–89). М. Найдан, М. Іваниська й А. Перминова вивчають формування мовної ідентичності літературного перекладача, наголошуючи на ролі стилістичної адаптації в професійному розвитку (Naydan et al., 2019: 29–30). Це свідчить про важливість наукової діяльності для професійного становлення.

Комплексний компетентнісний підхід до навчання перекладачів пропонують О. Соловійова, І. Частник і Т. Думчак, які наголошують на необхідності гармонійного поєднання теоретичних знань і практичних умінь для досягнення високої якості підготовки (Soloviova et al., 2021: 123–124). Н. Сопилук звертає увагу на загальні та спеці-

фічні вимоги до навчання перекладачів у сучасних освітніх системах, що є необхідним для підвищення ефективності освітнього процесу (Sopylyuk, 2017: 61–63). Дотримання освітніх стандартів є запорукою якісної підготовки.

Отже, професійна компетентність перекладача розглядається як багатокомпонентна система, що інтегрує мовні, когнітивні, соціокультурні, технологічні та дослідницькі уміння. Її формування потребує комплексних педагогічних підходів, адаптованих до сучасних вимог професії. Питання формування лінгвостилістичної компетентності розглядалися в працях різних авторів, які досліджували окремі аспекти стилістики, дискурсивних практик і адекватного перекладу. Водночас недостатньо висвітлено прикладне застосування перекладних вправ, спрямованих на вдосконалення лінгвостилістичних навичок завдяки перекладу й редагуванню інструктивних текстів у медичній і соціальній сферах. Це обумовлює актуальність теми, спрямованої на оновлення підходів до підготовки фахівців перекладацького профілю.

Мета статті полягає у визначенні потенціалу англо-українського перекладу інструктивно-інформаційних текстів соціального та медичного спрямування як засобу формування лінгвостилістичної компетентності майбутніх перекладачів. У центрі уваги – типові стилістичні, граматичні, лексичні та термінологічні помилки, що впливають на точність і функціональну відповідність перекладу, а також обґрунтування методів систематизації стилістичних норм і термінології перекладного матеріалу. Особливий акцент зроблено на педагогічних підходах, які інтегрують переклад у навчальний процес як практичний інструмент розвитку лінгвостилістичних умінь, аналітичного мислення та рефлексивного опрацювання змісту.

У дослідженні застосовано методи порівняльного аналізу, стилістичного редагування, аналізу помилок і якісної оцінки перекладених фрагментів. Увагу зосереджено на типових синтаксичних, лексичних, термінологічних і граматичних відхиленнях, що трапляються у перекладах анломовних офіційно-інформаційних текстів, зокрема інструкцій, пам'яток, довідників і роз'яснень у галузі охорони здоров'я.

Виклад основного матеріалу. У межах дослідження проаналізовано переклади офіційно-інструктивних текстів із різних сфер (медичної, соціальної, технологічної) з метою виявлення типових стилістичних, граматичних і лексичних помилок. Матеріал поділено на тематичні напрями, кожен із яких ілюструється прикладами, що демонструють характерні проблеми та способи їх

подолання для підвищення якості перекладу. Розглядаються такі аспекти, як стилістична точність синтаксичних конструкцій, вибір модальних дієслів, фонетична милозвучність, культурна адаптація, правильне оформлення назв організацій, сегментація інформації для різних аудиторій, граматичні норми, уникнення розмовних форм, точність термінології, пунктуаційні вимоги, лексичні помилки та врахування контексту цільової аудиторії.

Так, стилістична точність синтаксичних конструкцій має визначальний вплив на якість перекладу офіційно-інструктивних текстів. Наприклад, у реченні «*Although it is rare, people can get sick with bird flu when they come into contact with infected birds or animals, their body fluids, feces, or their environments*» переклад у варіанті «Незважаючи на рідкість захворювання, люди можуть заразитися...» містить синтаксичне перенасичення, притаманне бюрократичному стилю, що ускладнює сприйняття тексту. Натомість у варіанті «*Попри рідкість захворювання, люди можуть заразитися...*» синтаксична конструкція є лаконічнішою й природнішою, що підвищує загальну зрозумілість, зберігаючи офіційний тон. Отже, застосування стислих і нейтральних формулювань у перекладах інструктивного характеру сприяє підвищенню ефективності комунікації.

Вибір стилістично доречного модального дієслова має ключове значення для відповідності перекладу офіційному діловому стилю. Так, у реченні «*This equipment should be provided by your employer*» варіант перекладу «Роботодавець мусить забезпечити вас засобами індивідуального захисту» містить дієслово «мусить» із розмовним забарвленням, що не відповідає нормативам офіційного стилю. Натомість переклад «Роботодавець повинен забезпечити вас засобами індивідуального захисту» є стилістично коректним і відповідає очікуванням офіційної документації. Отже, для перекладів офіційних документів рекомендується уникати емоційно забарвлених або розмовних дієслів.

Збереження фонетичної милозвучності тексту є важливим елементом якісного перекладу. Так, у реченні «*Що робити у разі контакту з вірусом або появи симптомів нездужання*» використання прийменника «у» після голосної літери порушує норму милозвучності, тому природною та нормативною буде форма «*робити в разі...*». Отже, дотримання фонетичних норм і милозвучності сприяє підвищенню якості перекладу офіційних текстів.

Питання культурної адаптації проявляється, зокрема, у перекладі цифрових формулювань.

У реченні «*The 988 Lifeline is confidential, free, and available 24/7/365*» буквальний переклад англomовного скорочення «24/7/365» не відповідає мовним очікуванням української аудиторії. Натомість адаптований варіант «*Гаряча лінія 988 – це конфіденційна, безоплатна служба, доступна цілодобово без вихідних протягом усього року*» зберігає зміст та забезпечує зрозумілість і природність викладу. Культурна локалізація таких елементів є необхідною умовою якісного перекладу.

У перекладі офіційних назв організацій і установ важливо забезпечити однозначність і повноту інформації. Наприклад, у реченні «*Farm Aid connects farmers with helpful services and resources*» варіант «*Farm Aid допомагає фермерам отримати доступ до корисних послуг і ресурсів*» не розкриває статусу організації, що може створити двозначність. Тоді як переклад «*Організація Farm Aid забезпечує фермерам доступ до корисних послуг і ресурсів*» ідентифікує суб'єкта дії. Отже, під час першого згадування в тексті необхідно супроводжувати назву установи коротким описом або розшифруванням.

У перекладі спеціалізованих медичних і санітарних текстів важливе значення має двомовне оформлення назв установ і термінів, що підвищує інформативність і запобігає двозначностям. Наприклад, у перекладі «*Cryptosporidium | Washington State Department of Health*» коректним є варіант «*Криптоспоридії | Washington State Department of Health (Департамент охорони здоров'я штату Вашингтон)*», який поєднує іншомовну назву та її український еквівалент. Такий підхід відповідає вимогам клієнта й стандартам офіційного перекладу, забезпечуючи одночасну зрозумілість і точність.

Під час передачі інформації, орієнтованої на різні цільові аудиторії, слід дотримуватися чіткої сегментації змісту із збереженням стилістичної доречності. Зокрема, у фразі «*Information for general public (below) | Information for public health and health care providers*» варто обирати варіант «*Інформація для широкого загалу (нижче) | Інформація для фахівців із громадського здоров'я та постачальників медичних послуг*», що відображає точність і офіційність. Використання чітких визначень сприяє кращому розумінню тексту цільовою аудиторією.

Щодо стилістики і граматики, у реченні «*Symptoms can include...usually around seven days*» доречно вживати закінчення (як-от *-y*) для порядкових числівників, наприклад, «*...найчастіше приблизно на 7-й день*», що відповідає українським граматичним нормам і науковому стилю.

Для кількісних числівників закінчення не зазначаються: зокрема, у перекладі речення «*Symptoms develop in 2 days to 4 weeks after being exposed to the bacteria*» варіант «*від 2-х днів до 4-х тижнів*» суперечить правилам сучасної української орфографії; правильно зазначати «*від 2 днів до 4 тижнів*», без дефісів.

У реченнях із закликом до дії, наприклад, «*Take care when traveling abroad where water may not undergo the same treatment as in the United States*», варто уникати розмовних варіантів назв країн, як-от неповна назва «*Сполучені Штати*», якщо оригінал не містить розмовної лексики. В офіційному стилі слід застосовувати нейтральне позначення, зокрема абревіатуру «*США*», що відповідає нормам ділового мовлення.

Питання точності термінів і лексичних відповідей є ключовим. Так, у фразі «*Avoid unpasteurized (raw) milk or dairy products and unpasteurized juices*» варто вживати «*непастеризоване молоко та молочні продукти*» замість «*необроблені молочні продукти*», оскільки останній варіант може викликати неоднозначність. Слово «*непастеризоване*» точно відображає процес обробки і відповідає науковій термінології.

В описі технологічних характеристик, наприклад, у фразі «*...marked as "tested and certified by NSF standard 53 for cyst removal"*», оптимальним є подвійне зазначення оригіналу англійською з одразу наданим перекладом у дужках: «*позначено як "tested and certified by NSF standard 53 for cyst removal" (перевірено та сертифіковано NSF за стандартом 53 для видалення цист)*». Це дозволяє зберегти точність термінології та зрозумілість для різних категорій читачів.

У перекладі заголовку «*Hepatitis B, C, D and E*» латинські позначення слід зберігати без транслітерації, а оскільки назва D вимовляється з кінцевим голосним звуком, перед нею правильно ставити сполучник «*та*» замість «*і*». Тобто правильним варіантом є «*гепатити B, C, D та E*» (а не «*гепатити B, C, D і E*»), що забезпечує як синтаксичну цілісність, так і фонетичну коректність.

У реченні «*Each of them can cause acute (short-term) viral hepatitis*» переклад «*може викликати*» є технічно правильним, однак в офіційному медичному стилі більш доречно використовувати «*може бути збудником*» або «*може спричиняти*». Слово «*викликати*» асоціюється з позитивною конотацією (як у вислові «*викликати захоплення*»), тому в текстах з нейтральним або науковим регістром потрібно уникати стилістичних невідповідностей. Наприклад: «*Кожен із них може бути збудником гострого вірусного гепатиту*».

Фраза «Ризик зараження гепатитом С підвищується при спільному використанні голок...» була вдосконалена до «в разі спільного використання голок або обладнання для ін'єкцій...». Уникнення конструкцій із «при» замінюється на нормативне «в разі», що покращує граматичну якість і узгодженість стилю.

У посиланнях на зовнішні джерела, наприклад, «Learn about our perinatal hepatitis B prevention program (In English)» коректним є переклад «Інформація про нашу програму профілактики перинатального гепатиту В (англійською мовою)», і в текстах, що містять багато гіперпосилань, варто дотримуватись узгодженості: всюди писати «(англійською мовою)» замість просто «(англійською)». Це особливо важливо для офіційних документів, у яких не слід допускати розбіжностей між паралельними блоками тексту. Наприклад: «Докладніше про програму профілактики перинатального гепатиту В (англійською мовою)».

У випадку з «CDC Viral Hepatitis (In English)» доречною є передача «Інформація Centers for Disease Control and Prevention (CDC, Центрів із контролю та профілактики захворювань)...». Такий варіант дає змогу зберегти офіційне найменування організації, а український переклад у дужках підтримує баланс між впізнаваністю міжнародних скорочень і доступністю інформації для широкої аудиторії.

Фраза «особам із групи високого ризику... рекомендовано не вживати» є лексично й стилістично кращою за «рекомендується не вживати», оскільки структура «рекомендовано» є більш нейтральною і типовою для інструктивних текстів.

У процесі перекладу можуть траплятися помилки щодо відсутності необхідного нерозривного пробілу з цифровими показниками або перед тире. Наприклад, у перекладі англomовного речення «Leptospirosis is a bacterial disease that affects people and animals» дієсловозв'язку логічно замінено на тире: «Лептоспіроз – це бактеріальне захворювання, що вражає людей і тварин». Однак важливо відзначити, що в українській мові перед тире у такому разі має стояти нерозривний пробіл, що відповідає нормам офіційної української пунктуації. Це дрібниця щодо змісту, але значна деталь для правильного оформлення тексту.

Іншою типовою проблемою є нелогічність вживання термінів. Так, у перекладі речення «Symptoms vary but commonly include fever, chills, headache, muscle aches, vomiting, diarrhea,

abdominal pain, jaundice (yellowing of the skin and eyes), skin rash, and red eyes» варто застосувати словосполучення «висока температура», а не «підвищення температури». Причому використання синонімів у науково-медичному тексті може створити враження про різні симптоми або ступені тяжкості захворювання.

Також у процесі перекладу зустрічаються помилки в лексичному виборі; наприклад, англomовне речення «Leptospirosis has been associated with swimming, wading, rafting, or kayaking in contaminated lakes and rivers» спочатку було перекладено як «Випадки лептоспірозу пов'язують із купанням, бродінням, сплаванням або веслуванням у забруднених озерах і річках». Слово «бродіння» в українській мові передусім означає процес ферментації чи хімічну реакцію, що є хибним перекладом англійського «wading», а от «ходіння вброд» термінологічно відповідає дійсному змісту в українській мові.

Вибір формулювань залежить від цільової аудиторії та її врахування у відповідній ситуації. Так, у реченні «See your veterinarian about vaccinating your pets against this disease» перший переклад використовує термін «домашні тварини», тоді як виправлений варіант – «домашні улюбленці». Обидва варіанти є прийнятними, проте «домашні улюбленці» є доречнішим контекстуально.

Отже, основні помилки в наведених прикладах стосуються неправильного вживання прийменників, нестабільності в термінології, некоректного написання числівників, лексичних невідповідностей і стилістичних відхилень. Усі ці недоліки можуть негативно впливати на сприйняття інформації та знижувати довіру до перекладу як надійного джерела. Усунення їх шляхом узгодження термінів, дотримання правил пунктуації та орфографії, а також правильного вибору слів дозволяє підвищити якість тексту та його відповідність нормам академічної української мови. Врахування цих аспектів у навчальному процесі перекладачів є важливою складовою формування їхньої професійної компетентності.

На основі проведеного аналізу сформовано алгоритм забезпечення високої якості англо-українського перекладу офіційно-інструктивних текстів, який складається з таких ключових етапів: 1) аналіз функціонального стилю та визначення особливостей цільової аудиторії перекладу; 2) вибір нормативної та однозначної термінології згідно з галузевими стандартами; 3) стилістична адаптація тексту із застосуванням лаконічних, офіційно нейтральних формулювань; 4) дотримання граматичних норм української

мови, уникнення кальок, розмовних і емоційно забарвлених форм; 5) забезпечення фонетичної милозвучності та коректного пунктуаційного оформлення; 6) культурна адаптація цифрових, часових і географічних позначень для підвищення природності тексту; 7) двомовне оформлення назв організацій і ключових термінів задля покращення інформативності та уникнення двозначностей; 8) перевірка узгодженості стилю, термінології та логіки викладу в перекладі; 9) редагування і коригування тексту з метою усунення помилок та підвищення читабельності; 10) рефлексія й систематичний аналіз помилок як складова професійного розвитку перекладача.

Застосування цього алгоритму в навчальному процесі сприяє формуванню в майбутніх перекладачів не лише лінгвостилістичної компетентності, а й аналітичного мислення та

критичного ставлення до мовних форм, що є необхідним для забезпечення високої якості перекладів.

Висновки. Формування лінгвостилістичної компетентності перекладача є багатокомпонентним процесом, що інтегрує мовні, когнітивні, соціокультурні, технологічні та аналітичні уміння. Перекладацька підготовка має ґрунтуватися на здатності дотримуватися мовних норм, розпізнавати стилістичні маркери, забезпечувати функціональну точність і культурну відповідність текстів. Такий підхід підтримує становлення фахової перекладацької компетентності й адаптивності у професійному середовищі. У цьому контексті перспективним напрямом подальших досліджень є розробка методик і навчальних матеріалів із використанням цифрових інструментів, орієнтованих на підвищення якості перекладацької освіти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гусленко І. Професійна компетентність перекладача при навчанні редагуванню письмового перекладу в контексті формування критичного мислення. *Український педагогічний журнал*. 2021. Вип. 1. С. 43–51. DOI: <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2021-1-43-51> (дата звернення: 23.06.2025).
2. Корінська О. О. Структура фахової компетентності майбутнього перекладача. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*. 2021. Ч. 2(6–344). С. 49–57. DOI: [https://doi.org/10.12958/2227-2844-2021-6\(344\)-2-49-57](https://doi.org/10.12958/2227-2844-2021-6(344)-2-49-57) (дата звернення: 23.06.2025).
3. Микитенко Н. О. Технологія формування іншомовної професійної компетентності майбутніх фахівців природничого профілю : монографія. Тернопіль : ТНПУ, 2011. 383 с.
4. Монашненко А. М. Професійна компетентність майбутнього перекладача та її складові. *Вісник Вінницького політехнічного інституту*. 2014. Вип. 1(50). С. 110–113. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vvpi_2014_4_18 (дата звернення: 23.06.2025).
5. Рибачок С. В., Дуда О. В. Лінгвокраїнознавча компетентність перекладача. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологія»*. 2023. Т. 17(85). С. 234–237. URL: <https://journals.oa.edu.ua/Philology/article/view/3849> (дата звернення: 23.06.2025).
6. Рудіна М. Перекладацька компетентність: науково-теоретичний та методичний аспекти її формування у студентів філологів як майбутніх фахівців. *Гуманітарна освіта у технічних вищих навчальних закладах*. 2017. Вип. 36. С. 61–67. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gotvzn_2017_36_12 (дата звернення: 23.06.2025).
7. Черноватий Л. М. Методика викладання перекладу як спеціальності : монографія. Вінниця : Нова Книга, 2013. 376 с.
8. Bogush A. M., Korolova T. M., Popova O. V. Teaching machine translation to the students majoring in the humanities. *Information Technologies and Learning Tools*. 2019. Vol. 71(3). Pp. 122–136. DOI: <https://doi.org/10.33407/itlt.v71i3.2724> (дата звернення: 23.06.2025).
9. Dudina O., Holovko I., Chernyshenko I. Formation of translation competence in future vocational specialists: A systematic review. *Revista ESPACIOS*. 2021. Vol. 42(11). Pp. 39–46. URL: <https://dspace.kntu.kr.ua/server/api/core/bitstreams/c14d0cd1-2e56-4f32-9331-2ca8b5853b38/content> (дата звернення: 23.06.2025).
10. Knyazyan M., Mushynska N. The formation of translators' research competence at the universities of Ukraine. *Journal of Teaching English for Specific and Academic Purposes*. 2019. Vol. 8(1). Pp. 85–94. URL: <https://espeap.junis.ni.ac.rs/index.php/espeap/article/view/867> (дата звернення: 23.06.2025).
11. Naydan M., Ivanytska M., Perminova A. Approaches to the development of a literary translator's linguistic identity. *Advanced Education*. 2019. Vol. 12(6). Pp. 28–34. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/novocv_2019_12_6 (дата звернення: 23.06.2025).
12. Soloviova O., Chastnyk I., Dumchak T. Translation competence formation of students of higher educational institutions. *International Journal of Philology*. 2021. Vol. 25(3). Pp. 122–127. DOI: <https://doi.org/10.31548/philolog2021.03.122> (дата звернення: 23.06.2025).
13. Sopylyuk N. Training translators: From general requirements to particular approaches. *Advanced Education*. 2017. Vol. 4(8). Pp. 59–64. DOI: <https://doi.org/10.20535/2410-8286.94120> (дата звернення: 23.06.2025).

REFERENCES

1. Huslenko I. (2021). Profesiina kompetentnist perekladacha pry navchanni redahuvannya pyśmovoho perekladu v konteksti formuvannya krytychnoho myslennia. [Translator's professional competence in teaching written translation editing in the context of developing critical thinking]. *Ukrainskyi pedahohichnyi zhurnal – Ukrainian Pedagogical Journal*, 1, 43–51. Retrieved from <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2021-1-43-51> (Accessed 23.06.2025). [In Ukrainian].
2. Korinska O. O. (2021). Struktura fakhovoi kompetentnosti maibutnoho perekladacha. [Structure of professional competence of a future translator]. *Visnyk Luhanskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Pedahohichni nauky – Bulletin of Luhansk Taras Shevchenko National University. Pedagogical Sciences*, 2(6–344), 49–57. Retrieved from [https://doi.org/10.12958/2227-2844-2021-6\(344\)-2-49-57](https://doi.org/10.12958/2227-2844-2021-6(344)-2-49-57) (Accessed 23.06.2025). [In Ukrainian].
3. Mykytenko N. O. (2011). Tekhnolohiia formuvannya inshomovnoi profesiinoi kompetentnosti maibutnikh fakhivtsiv pryrodnychoho profiliiu. [Technology of forming foreign language professional competence of future natural science specialists]. *Monohrafiia. Ternopil: TNPU*. 383. [In Ukrainian].
4. Monashnenko A. M. (2014). Profesiina kompetentnist maibutnoho perekladacha ta yii skladovi. [Professional competence of a future translator and its components]. *Visnyk Vinnytskoho politekhnichnoho instytutu – Bulletin of Vinnytsia Polytechnic Institute*, 1(50), 110–113. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/vvpi_2014_4_18 (Accessed 23.06.2025). [In Ukrainian].
5. Rybachok S. V., Duda O. V. (2023). Lihvokraїnoznavcha kompetentnist perekladacha. [Linguocultural competence of a translator]. *Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu "Ostrozka akademiia". Seriia "Filolohiia" – Scholarly Notes of the National University of Ostroh Academy. Series "Philology"*, 17(85), 234–237. Retrieved from <https://journals.oa.edu.ua/Philology/article/view/3849> (Accessed 23.06.2025). [In Ukrainian].
6. Rudina M. (2017). Perekladat'ska kompetentnist: naukovy-teoretychnyi ta metodychnyi aspekty yii formuvannya u studentiv filolohiv yak maibutnikh fakhivtsiv. [Translation competence: theoretical and methodological aspects of its formation in philology students as future specialists]. *Humanitarna osvita u tekhnichnykh vyshchykh navchalnykh zakladakh – Humanitarian Education in Technical Universities*, 36, 61–67. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/getvzn_2017_36_12 (Accessed 23.06.2025). [In Ukrainian].
7. Chernovatyi L. M. (2013). Metodyka vykladannia perekladu yak spetsialnosti. [Methodology of teaching translation as a specialty]. *Monohrafiia. Vinnytsia: Nova Knyha*. 376. [In Ukrainian].
8. Bogush A. M., Korolova T. M., Popova O. V. (2019). Teaching machine translation to the students majoring in the humanities. *Information Technologies and Learning Tools*, 71(3), 122–136. Retrieved from <https://doi.org/10.33407/itlt.v71i3.2724> (Accessed 23.06.2025).
9. Dudina O., Holovko I., Chernyshenko I. (2021). Formation of translation competence in future vocational specialists: A systematic review. *Revista ESPACIOS*, 42(11), 39–46. Retrieved from <https://dspace.kntu.kr.ua/server/api/core/bitstreams/c14d0cd1-2e56-4f32-9331-2ca8b5853b38/content> (Accessed 23.06.2025).
10. Knyazyan M., Mushynska N. (2019). The formation of translators' research competence at the universities of Ukraine. *Journal of Teaching English for Specific and Academic Purposes*, 8(1), 85–94. Retrieved from <https://espeap.junis.ni.ac.rs/index.php/espeap/article/view/867> (Accessed 23.06.2025).
11. Naydan M., Ivanytska M., Perminova A. (2019). Approaches to the development of a literary translator's linguistic identity. *Advanced Education*, 12(6), 28–34. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/novocv_2019_12_6 (Accessed 23.06.2025).
12. Soloviova O., Chastnyk I., Dumchak T. (2021). Translation competence formation of students of higher educational institutions. *International Journal of Philology*, 25(3), 122–127. Retrieved from <https://doi.org/10.31548/philolog2021.03.122> (Accessed 23.06.2025).
13. Sopylyuk N. (2017). Training translators: From general requirements to particular approaches. *Advanced Education*, 4(8), 59–64. Retrieved from <https://doi.org/10.20535/2410-8286.94120> (Accessed 23.06.2025).